

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ЗДІЙСНЕННІ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

**Збірник
матеріалів III-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

**14-16 квітня 2021 року,
м. Одеса**

У Збірнику опубліковано матеріали III-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», яка проходила 14-16 квітня 2021 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою Одеської національної академії харчових технологій від 06.04.2021, протокол № 13.

Матеріали, занесені до Збірника, друкуються за авторськими оригіналами. За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України, Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, доктора технічних наук, професора Б.В. Єгорова.

Укладач Л.Д. Риженко

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор, академік НАН України (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	директор Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцент
Ланженко Л.О.	начальник Навчально-методичного відділу НЦООП, к.т.н., доцент
Кручек О.А.	начальник Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Мураховський В.Г.	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Агєєва І.М.	декан факультету менеджменту, маркетингу і логістики, к.е.н., доцент
Зімін О.В.	декан факультету низькотемпературної техніки та інженерної механіки, к.т.н., доцент
Купріна Н.М.	декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к.е.н., доцент
Ліщенко Н.В.	декан факультету комп'ютерних систем та автоматизації, д.т.н., професор
Саркісян Г.О.	декан факультету технології вина та туристичного бізнесу, к.т.н., доцент
Соц С.М.	декан факультету технології зерна і зернового бізнесу, к.т.н., доцент
Ткач В.О.	декан факультету інноваційних технологій харчування і ресторанно-готельного бізнесу, д.е.н., професор
Шарахматова Т.Є.	декан факультету технології та товарознавства харчових продуктів і продовольчого бізнесу, к.т.н., доцент
Шестопалов С.В.	декан факультету комп'ютерної інженерії, програмування та кіберзахисту, к.т.н., доцент
Шпирко Т.В.	декан факультету нафти, газу та екології, к.т.н., доцент

собів вилучення і концентрування дефіцитних інгредієнтів та процесам внесення цих компонентів у харчову продукцію.

На сьогодні застосування фортифікації у виробництві продукції підвищеної харчової цінності є потужним і універсальним прийомом, що дозволяє досягти бажаних показників якості продуктів.

Література:

1. Фортифікація продуктів харчування – актуальна потреба й можливість для покращення здоров'я українців.

<https://www.basf.com/ua/ua/media/news-releases/2017/11/171102.html>

УДК 378.091.33

ПРОБЛЕМА УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Г.А. Черняк, Є.Р. Петракова,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

На даний час освіта відіграє величезну роль в житті кожної людини. Освіченість зумовлює не тільки сам вид діяльності, яким буде займатися людина, але і її престижність. Якісно отримані студентами знання допомагають їм у майбутньому досягти бажаних результатів і цілей у професії та рухатися далі по кар'єрних сходах. Сучасний студент потрапляє до ОНАХТ, керований багатьма соціально-психологічними мотивами. Це і своєрідний статус, пов'язаний з студентським життям. Можна знайти багато інших мотивів, які змушують випускників шкіл вступати до вишу та вчитися там. Однак не всі студенти реалізують свою можливість стати спеціалістами та фахівцями. З огляду на це вимальовується проблема успішності навчанням[2].

Проблема успішності навчання хвилює вчених вже не одне століття. Підтвердження цього ми знаходимо у працях Аристотеля, Я. А. Коменського, К. Д. Ушинського та інших класиків світової педагогіки. Незважаючи на тривалість вивчення, дана проблема залишається актуальною і сьогодні[1]. У повсякденній практиці ми часто стикаємося з низкою запитань: якого студента вважати успішним, як оцінити успішність навчання, підвищити його рівень. До того ж відбувається підміна понять «успішність» і «успішність навчання». Ми глибоко переконані в тому, що ці поняття не рівноцінні. Аналіз психолого-педагогічної літератури дозволяє нам зробити висновок, що під успішністю слід розуміти ступінь збігу реальних результатів навчальної діяльності із запланованими до навчання. Успішність навчання більш виступає більш емним поняттям, яке складається з зовнішньої оцінки вчителів, батьків, психологів результатів навчальної діяльності, ефективності використовуваних педагогами способів досягнення навчальних цілей. Важливим фактором є також задоволеність студентів навчальним процесом та його результатами. Таким чином, успішним є той студент, котрий у процесі навчання зумів подола-

ти свій страх, труднощі, розгубленість, неорганізованість і отримати необхідні знання. Така дієва особа відчуває радість і пишається своєю діяльністю. І, навпаки, тривожний, замучений нормативними вимогами і очікуваннями оточуючих відмінник, на наш погляд, не може бути віднесений до успішних, оскільки навчання не приносить йому радості, задоволення, щастя[3].

З іншої сторони, успішність навчання студента можна уявити як відповідність знань і умінь студента тим критеріям, які висуваються йому в даній системі навчання. Наприклад, європейська система освіти передбачає перехід до нового типу економічних у галузі освіти. Боротьба за конкурентоспроможність – створення рейтингу кращих вузів на підставі основних атестаційних показників. Один з цих показників полягає в оцінці рівня знань студентів, результатів навчальної діяльності. Ми вважаємо, що поняттям, яке орієнтоване на оцінку якості освіти, є траєкторія успішності навчання студентів у вищій школі та їх подальша можлива конкурентоспроможність на ринку праці. Саме ці два основні показники роблять вищі навчальні заклади високо рейтинговими та престижними. Очевидно, різні методологічні підходи (особистісно-орієнтоване навчання, діяльнісний підхід та ін.), котрі використовуються для створення системи навчання, формують різні критерії успішності.

Поступова оптимізація навчального процесу на сучасному етапі розвитку педагогіки вищої школи вимагає виявлення чинників, що впливають на навчальну успішність, і чинників, що ведуть до неуспіху в навчальній діяльності або відсіву студентів, а також реалізації цілого комплексу навчально-методичних заходів для вдосконалення організації навчального процесу.

Сучасна вища школа несе відповідальність за якість наданої освіти, яка виражається в успішності навчання студентів в виші. Під успішністю навчання, з такої точки зору, розуміють якісну характеристику результатів навчальної діяльності конкретного суб'єкта, яка є одним з показників ефективності, результативності та продуктивності освітнього процесу. Успішність буває суб'єктивною і об'єктивною. Суб'єктивна успішність протиставляється об'єктивній успішності, яка передбачає зовнішню оцінку результатів навчальної діяльності студента з боку викладача, батьків, інших референтних осіб і виражається зазвичай у вигляді різного роду заохочень.

Стратегії навчання давно стали важливим елементом освітньої галузі. Однак спроектувати та впровадити по-справжньому адаптивну модель досить непросто, оскільки стратегії навчання можуть суттєво відрізнитися у різних студентів. Освітняни активно цікавляться використанням стратегій та генеруванням позитивних результатів навчання, виробленні таких якостей у особистості, як рішучість, наполегливість та здатність системно працювати кожного дня. Існує декілька основних стратегій, що дозволяють студенту стати успішним. По-перше, необхідно планувати власну зайнятість. Це дозволяє зменшити стрес і уникнути тиску строків. Для цього можна використовувати ресурси планування, доступні на веб-сайтах в Інтернеті. Корисно також створити щоденник власних особистих зобов'язань та щодня перевіряйте календар,

щоб вкладатись у дедлайни.

Доступ до бібліотеки допомагає розвивати дослідницькі навички так само, як і вдосконалення ІТ-навичок. Станція поїздів на дошці дозволяє отримати доступ до онлайн-навчальних матеріалів та відеоуроків для широкого спектру програмних пакетів, які тут використовуються в USC, через наш зовнішній постачальник навчальних програм - www.lynda.com). ІТ-сервіси пропонують широкий спектр ІТ-підтримки для студентів; для отримання додаткової допомоги зверніться до Служби підтримки ІТ для студентів. Крім цього, корисно добре ознайомитись з власною навчальною програмою, зрозуміти її структуру та сутність. Якщо студент має особливі фізичні потреби або поганий стан здоров'я, необхідно налагодити взаємодію з деканатом, куратором.

Розглянемо основні структурні компоненти освітнього процесу. Особистісний компонент уявляється як сукупний суб'єкт процесу навчання – педагог і студент по «обидва боки навчальної аудиторії». Кожен суб'єкт процесу навчання має свої особисті цілі. Ефективно організований процес навчання передбачає наявність педагогічної майстерності викладача і, відповідно, мотивацію, потреби та інтереси студентів, а також їх вихідний рівень готовності. Цільовий компонент включає в себе цілі навчання, які задаються вимогами до особистості та діяльності фахівця. Більш конкретно цілі формулюються в залежності від можливостей, потреб та інтересів студентів, змістом дисциплін[4]. Інформація, засвоєна студентами в процесі реалізації цілей навчання, утворює змістовний компонент. При цьому зміст навчання визначається державним стандартом, який є основою для навчальних планів та програм.

Одним з головних чинників, що визначають підвищення ефективності навчання, успіху в діяльності кожної людини виступає дослідницька компетентність. Досягнення успіхів у навчанні багато в чому залежить від професіоналізму, компетентності та дослідницької культури, основи якого закладаються в період навчання у школі та на перших курсах вишу. Сучасний фахівець повинен володіти різними знаннями, вміннями, якостями особистості, серед яких важливе місце займають дослідницькі вміння і навички.

Процес формування дослідницької компетентності досить тривалий, що вимагає достатнього осмислення і підготовки. Ми розглядаємо її як цілісну, інтегральну характеристику особистості, котра виявляється у її готовності зайняти активну дослідницьку позицію по відношенню до своєї діяльності і себе як її суб'єкту в процесі творчого навчання. Без отримання високої дослідницької компетенції у сучасному світі ніхто не може вважатись експертом, так як світ швидко розвивається та змінюється і існує необхідність постійно досліджувати щось нове, переглядати старі теорії та факти.

Під час навчального процесу, з огляду на вищевикладене, доцільно основну увагу приділяти самостійній проектно-дослідницькій діяльності студентів, розвитку наукового стилю мислення, проведення дослідно-експериментальної роботи. Одним з інструментів, що можуть допомогти на

цьому шляху виступає створення та імплементація науково обґрунтованих, логічно та теоретично добре продуманих освітніх стратегій.

Література

1. Гронлунд Норман, Е. Оцінювання студентської успішності [Текст] : практичний посібник / Е. Норман Гронлунд – К. : Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2005. – С.76-77.
2. Дичківська, І.М. Інноваційні педагогічні технології [Текст] : навчальний посібник / І.М.Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – С.37-38.
3. Назарова, Т.С. Педагогические технологии : новый этап эволюции? [Текст] / Т.С.Назарова // Педагогика. – 1997. – №3. – С.23-28.
4. Паламарчук, В.Ф. Як виростити інтелектуала [Текст] / В.Ф.Паламарчук. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2000. – 152 с.

УДК 378:005(075.8)

МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ЗВО ЯК ЗАСІБ СТАНОВЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ

В.В. Немченко, Г.В. Немченко,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Сьогодні зростає значення Закону України «Про вищу освіту», який направлений на реформування вишів. Він створює умови для посилення співпраці державних органів і бізнесу з вищими навчальними закладами з метою підготовки конкурентоспроможного людського капіталу для високо-технологічного та інноваційного розвитку країни, самореалізації особистості, забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави у кваліфікованих фахівцях.

Підвищення якості освіти передбачає покращення технічного забезпечення вишів, зростання зарплати викладачів, що з одного боку буде підтримувати їх життя на високому рівні, а з другого боку – попереджати корупцію.

Однак, існують певні проблеми, які досить невирішені.

Так, інвестиції у вищу освіту та науку зменшуються. Погіршує фінансові можливості і зростання комунальних тарифів, зростання оплати за навчання. Також створює ризик і криза, спричинена COVID-19.

Наукові дослідження, їх результати сьогодні повинні бути націлені на виробництво, суспільство, формування економіки знань, що дозволить покращити життєвий рівень населення. Впровадження цих досліджень в багатьох випадках не залежить від викладачів, науковців, а студенти, які отримують дипломи після навчання, не завжди забезпечені роботою. І це не по-

159	ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ОСВІТИ В УКРАЇНІ Т.В. Константинова, В.А. Шалений, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	355
160	ЦИФРОВІЗАЦІЯ В ОСВІТІ С.Ю. Вігуржинська, В.І. Колесник, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	357
161	ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ТА ТЕХНІЧНИХ НАУК Н.В. Жихарєва, В.О. Когут, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	360
162	ДЕЯКІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ Л.Г. Віннікова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	361
163	РАДИКАЛЬНІ ЗМІНИ ВИЩОЇ ОСВІТИ – ВИМОГИ ЧАСУ І.І. Савенко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	362
164	ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО ПІДХОДУ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС Ю.В. Дьяченко, І.М. Агєєва, І.О. Седікова, Є.М. Коренман, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	364
165	ВИКЛИКИ ДЛЯ ВИЩОЇ ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ ТА ІМОВІРНІ ШЛЯХИ ЇЇ РОЗВИТКУ Ю.О. Левтринська, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	367
166	ФОРТИФІКАЦІЯ - ЯК НАУКОВА ОСНОВА РОЗРОБКИ Й УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ Л.М. Тележенко, І.М. Калугіна, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	370
167	ПРОБЛЕМА УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ Г.А. Черняк, Є.Р. Петракова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	372
168	МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ЗВО ЯК ЗАСІБ СТАНОВЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ В.В. Немченко, Г.В. Немченко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	375
169	СУЧАСНЕ ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ – ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ А.Д. Салавеліс, І.М. Калугіна, С.Л. Колесніченко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	377
170	НАБУТТЯ ЗНАНЬ І НАВИЧОК З БЖД, ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ - ВИБІРКОВІСТЬ ЧИ ЖИТТЄВА НЕОБХІДНІСТЬ? В.М. Лисюк, О.О. Фесенко, С.М. Неменуца, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	379
171	КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ВИЩІЙ ОСВІТІ О.В. Тарасова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	382
	СЕКЦІЯ 4	385
172	УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ ХЛІБОПЕКАРСЬКОЇ ГАЛУЗІ Б.В. Єгоров, І.В. Солоницька, Ф.А. Трішин, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	385

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У III-й ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ
2. ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж КНТЕУ»
3. Івано-Франківський національний медичний університет
4. Одеський національний медичний університет
5. Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ
6. ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
7. Херсонська державна морська академія
8. Kyiv National University of Technologies and Design
9. Харківський національний університет радіоелектроніки
10. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
11. Львівський національний університет імені Івана Франка
12. Державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, м. Переяслав
13. Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
14. Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця
15. Харківський національний університет внутрішніх справ
16. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ
17. Національний університет харчових технологій, м. Київ
18. Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, м. Северодонецьк
19. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
20. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
21. Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
22. Київський національний торговельно-економічний університет
23. Одеський національний політехнічний університет
24. Покровський педагогічний фаховий коледж, м. Покровськ
25. Донбаський державний педагогічний університет, м. Слов'янськ